

Promote
Dialogue.
Prevent
Conflict.

Merkez Barada

Birleşen Milletler Guramasynyň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi - bu Birleşen Milletler Guramasynyň ýörite syýasy wekilligidir (missiýasydyr). Ol Türkmenistanyň Aşgabat şäherinde ýerleşip, onuň Nur-Sultanda (Gazagystan), Bişkekde (Gyrgyzystan), Duşanbede (Täjigistan) we Taşkentde (Özbeigistan) şahamçalary bar.

Merkez, 2007-nji ýylyň dekabry aýynda baş döwletiň hökümetleriniň (Gazagystan, Gyrgyzystan, Täjigistan, Türkmenistan we Özbeigistan) teklipleri netijesinde Merkezi Aziýa sebitinde parahatçylygy we howpsuzlygy goldamak maksady bilen esaslandyryldy.

Hökümetler, şu merkezi açmak boýunça teklipleri taýýarlaýan wagtynda, Merkezi Aziýa

sebitinde ýüze çykyan köp sanly howplary, şol sanda terrorizmi we ekstremizmi, neşe söwdasyny, guramaçylykly jenaýaty we daşky gurşawyň zaýalanmagy ýaly meseleleri, göz önünde tutupdylar.

Merkeziň wezipesi

BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň maksady Merkezi Aziýa Hökümetlerine olaryň dawalaryň öňüni alma ukyplaryny ösdürmeklerinde dialog, hyzmatdaşlyk we sebitleýin hyzmatdaşlyk arkaly goldaw we

ýardam bermekdir. Şeýle hem, Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi Merkezi Aziýa ýurtlarynyň golaý goňsusy bolan Owganystan Ýslam Respublikasynyň Hökümeti bilen hem iş alyp barýar.

BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň alyp barýan işleri

BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň häzirki wagtda şu aşakda bellenen ugurl boýunça üçýyllyk, 2018-2020-nji ýyllar üçin Iş Meýilnamasynyň esasynda iş alyp barýar:

- Merkezi Aziýa ýurtlaryna terrorizme we ekstremizme garşy durmaklarynda goldaw bermek;
- Merkezi Aziýa ýurtlaryna serhetara suw çeşmelerini ýerlikli ulanmak boýunça goldaw bermek;
- Ýaş diplomatlar we beýleki resmi hökümet işgärleri üçin dawalaryň öňüni almak we öňüni alyş diplomatiýasy boýunça okuwlary geçirmek.

BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi her ýylda Merkezi Aziýa ýurtlarynyň Daşary işler ministrleriniň orunbasarlarynyň duşuşygyny gurnaýar. Ol duşuşykda sebitde bar bolan meseleler ara alynyp maslahatlaşylýar we umumy jogap çäreleri işlenip düzülýär.

BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi Merkezi Aziýa döwletleriniň Hökümetleri, Birleşen Milletler Guramasynyň beýleki agentlikleri we ÝB, ÝHHG, GDA we ŞHG ýaly halkara we sebitleýin guramalar bilen ýakyndan işleşýär.

BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň ýolbaşçysy

Şu Merkeze Baş Sekretaryň Merkezi Aziýa boýunça ýörite wekili bolan, hanym Natalia Gherman ýolbaşçylyk edýär.

BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi Birleşen Milletler Guramasynyň öňüni alyş diplomatiýasy üçin niýetlän ilkinji guramasydyr – iň gowusy dawa turmazdan onuň öňüni almakdyr.

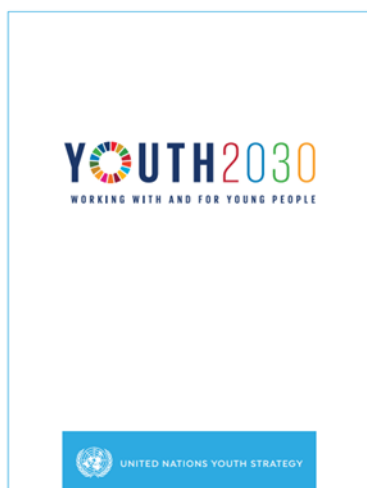
BMG-NIŇ MERKEZI AZIÝA ÜÇIN ÖŇÜNI ALYŞ DIPLOMATIÝASY BOÝUNÇA SEBIT MERKEZINIŇ ÖŇÜNI ALYŞ DIPLOMATIÝASYNYŇ AKADEMIÝASY

Merkezi Aziýanyň we Owganystanyň halkynyň 50%-den has köp bölegini 29 ýaşyndan kiçi bolan ýaşlar emele getirýär. Olaryň sebitde parahatçylygy we ösüşi goldamak üçin örän uly ukyp-başarnygy bar, emma bularyň esasy bölegi ulanylmaýar. Köplenç bolşy ýaly daşary ýurtda ýaşlaryň arasynda hem şol bir meseleler, aladalar, umytlar we ymtlyşlar bar. Ýöne aragatnaşygyň bolmazlygy we olaryň bir-birini tanamazlygy olary aýry saklaýar we hatda olaryň arasynda duşmançylyga ýol açyp bilýär. Şonuň üçin hem,

BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň geljekki nesile gözyetimini giňeltmäge we ýalňyş pikirlere hem-de çaklamalara we stereotiplere garşy goýmaga kömek bermek üçin olaryň geljegine öz goşandyny goşýar. Bilelikdäki giň özara hyzmatdaşlyk päsgelçilikleri aradan aýyrmaga, ýaşlaryň aňyny ösdürmäge we tutuş sebitiň serhetara ýerlerinde öňüni alyş diplomatiýasynyň medeniýetiniň düýbini tutmaga ýardam berer.

Mundan başgada, BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi sebitiň ýaşlary bilen hyzmatdaşlyk etmegiň Birleşen Milletler Guramasynyň Howpsuzlyk Geňeşiniň Merkezi Aziýada öňüni alyş diplomatiýasyny öňe sürmek üçin beren mandatynyň (wezipesiniň) ýerine ýetirilmege üçin aýgtylaýjy ähmiýetiniň bardygyny kabul etdi. 2019-njy ýylyň 24-nji ýanwarynda Nýu-Ýorkda geçirilen Merkezi Aziýa boýunça maslahatynda Howpsuzlyk Geňeşiniň ähli agzalary BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň ýaşlar bilen aragatnaşygy sazlamak ugrundaky işleri güýçlendirmek tagallalaryny goldadylar.

Ýeke-täk çemeleşmäni kabul edip, BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi 18-29 ýaş aralygynyňdaky ýaşlary bir ýere jemlejek üç sany okuw maslahatyny geçirer we şu çäreler bilen geçen sebitlerden ýaşlar gatnaşar: Gazagystanyň Žambyl etraby, Gyrgyzystanyň Talas etraby (Gazagystanyň Taraz şäherinde); Täjigistanyň Gorno-Badahşan Awtonom etraby we Owganystanyň Badahşan etraby (Täjigistanyň Horog şäherinde); we Özbegistanyň Buhara etraby we Türkmenistanyň Lebap welaýaty (Türkmenistanyň Türkmenabat şäherinde).

Gatnaşyjylar medeniýetler-arasy dialog we düşünişmek, liderlik we olaryň günlük durmuşyny nazara almak bilen dawlary dolandyrmak boýunça tejribelik okuwlaryna gatnaşarlar. Şeýle hem, gatnaşyjylara medeniýetler-arasy dialogy we milli serhetler arkaly hyzmatdaşlygy ösdürmäge gönükdirilen taslamalaryny işläp düzmäge mümkinçilik berler. Taslamalaryň içinde iň gowularyny şu ýylyň dowamynda ýaşlaryň özlери has uly derejeli çärede tanyşdyrýarlar. Bu başlangyç tagallalar bu uly işiň başy bolup durýar. BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi şu ýylda bolup geçen wakalardan soň parahatçylyk medeniýetini kemala getirmek üçin, ýaşlar bilen we olaryň arasynda ähliumumy we üznüksiz dialoga ýol açjak platformany döretmegi meýilleşdirýär. Sebitlerden gelen ýaşlara, Merkeziň ýokary derejeli hökümet wekilleriniň gatnaşýan çärelerine gatnaşmaklaryna mümkinçilik döredilip, ol ýerde ýaşlar öz nesliniň talaplary, pikirleri we tagallalary baradaky öz pikirlerini ýokary derejede çözügüt kabul edýän adamlara gönden-göni ýetirip bilerler.

Şeýlelik bilen, BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi ýaşlara öz geljeklerine we öz jemgyýetleriniň geljeklerine öz saldamly goşantlaryny goşmaklaryna mümkinçilik bermekligi umyt edýär. BMG-niň Merkezi Aziýa üçin Öňüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkezi tarapyndan goldanylyan şunuň ýaly dialogyň netijesinde, Merkezi Aziýanyň ähli baş ýurdunda we Owganystanda döwlet syýasaty ýaş nesliň isleglerine we pikirlerine has gowy jogap berip biler.

